

Leuren met een lege jerrycan

Steeds meer telers stuiten op weerstand bij het aanbieden van lege verpakkingen en restanten van gewasbeschermingsmiddelen. Gemeenten mogen deze afvalstroom weigeren en particuliere vuilophalers zitten er niet altijd op te wachten. Hadden we daar de STORL niet voor?

STORL in het kort

Op het etiket van de meeste gewasbeschermingsmiddelen is het beeldmerk van de Stichting Opruiming Restanten Landbouwbestrijdingsmiddelen (STORL) te vinden.

Het STORL-vignet geeft aan dat er afspraken zijn gemaakt over wat er met de verpakking moet gebeuren, zodra deze leeg is. Fabrikanten zijn verplicht om één van de volgende 'verwijderingszinnen' op de verpakking te vermelden: 'Deze verpakking is bedrijfsafval, mits deze is schoongespoeld zoals wettelijk is voorgeschreven'.

'Deze verpakking is bedrijfsafval, nadat deze volledig is geleegd'.

'Deze verpakking dient, nadat deze volledig is geleegd, te worden ingeleverd bij een KCA-depot. Informeer bij uw gemeente'.

Schoon? Bij het bedrijfsafval!

De meeste verpakkingen moeten worden schoongespoeld en kunnen daarna dus bij het bedrijfsafval. Bij het oprichten van de STORL in 1988 zijn afspraken gemaakt hoe dat moet. Sinds die tijd zijn fustreinigers op de spuitmachines standaard. Verpakkingen die bij het klein gevaarlijk afval moeten, zijn middelen die niet worden vermengd met water (granulaten en poeders) of middelen met een doodshoofd op het etiket. Gemeenten die het klein gevaarlijk afval innemen, kunnen hiervoor een vergoeding declareren bij de STORL van 1,93 euro per kg (inclusief verpakking). Jaarlijks wordt ongeveer 35.000 kg bij de STORL aangemeld.

Op het akkerbouwbedrijf van de familie Barendregt in Schermerhorn (N.-H.) doen trekker en kipper af en toe dienst als vuilniswagen. De schoongespoelde verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen worden opgespaard en eens in de zoveel tijd naar de huisvuilcentrale in Almeer gebracht. Daarmee is de afvoer van hun bedrijfsafval prima geregeld.

Met de verpakkingen die niet tot het bedrijfsafval horen, kunnen de Barendregts in de buurt nergens terecht. De regionale afvalwerker neemt geen Klein Chemisch Afval (KCA) in en de gemeente Schermer accepteert alleen KCA van particulieren. Marianne Barendregt: „Dat is erg lastig. Vorig jaar hebben we na controle door de AID enkele restanten moeten opruimen. Een gespecialiseerd bedrijf uit Utrecht moest daar voor komen. Ik zou graag zien dat de gemeente ons helpt om dit beter te regelen, maar die vindt dat een taak van de telers zelf.“

Dubbel de klos

Formeel zijn gemeenten alleen verantwoordelijk voor de inname van huishoudelijk afval. Sommige gemeenten mogen niet eens bedrijfs-KCA innemen, omdat het plaatselijke depot niet over de juiste vergunningen beschikt. Van begin af aan is dit een zwak punt geweest in de afspraken die de sector in 1988 met de overheid heeft gemaakt en van waaruit de Stichting Opruiming Restanten Landbouwbestrijdingsmiddelen (STORL) is ontstaan.

Via de STORL is het zo geregeld dat telers hun bedrijfs-KCA kosteloos kunnen aanbieden.

den bij de gemeente. Die kan op haar beurt een vergoeding krijgen van de STORL. Het idee hierachter was dat er meer restanten netjes bij het KCA zouden belanden.

Het aantal kilogrammen verpakkingen waarvoor de STORL declaraties binnenkrijgt, is de afgelopen jaren min of meer constant gebleven, maar het is wel beduidend minder dan tien jaar geleden. En het zal naar verwachting verder afnemen nu steeds meer gemeenten hun afvalbeheer uitbesteden of overlaten aan commerciële afvalbedrijven. Die kunnen geen aanspraak maken op een vergoeding vanuit de STORL. Telers zijn hierdoor dubbel de klos. Zij moeten betalen om van hun KCA af te komen terwijl het budget voor de STORL-vergoedingen al ergens in de middelenkosten is doorberekend.

Opensnijden

Een andere ontwikkeling die zorgen baart, is dat afvalbedrijven het aanbieden van lege bestrijdingsmiddelenverpakkingen ontmoedigen. Wie zijn lege fust netjes volgens de regels schoonspoelt, mag dit als bedrijfsafval aanbieden. Dat is een van de belangrijkste afspraken die is gemaakt bij de oprichting van de STORL. Telers hebben hiervoor massaal geïnvesteerd in fustreinigers waardoor er minimale hoeveelheden middel in de verpakking achterblijven. Helaas blijft er vaak een 'chemisch luchtje' hangen in de verpakkingen, waardoor recyclingbedrijven moeilijk een bestemming kunnen vinden voor het afval.

De Noord-Hollandse afvalverwerker Sortiva, een dochteronderneming van de huisvuilcentrale in Alkmaar eist zelfs dat telers alle fust opengesneden aanbieden, zodat zij kan controleren of de verpakkingen goed zijn gereinigd. Voor de familie Barendregt was dit de reden om een deurtje verder te rijden; het kan gelukkig nog wel de verbrandingsoven in zonder dat het mes in de verpakkingen moet. Sortiva zegt niet uniek te zijn in haar eis. Omdat hun afnemers het versnipperde verpakkingmateriaal van gewasbeschermingsmiddelen liever niet hebben, zien meer

recyclebedrijven zich genoodzaakt om strengere eisen te stellen.

Op de schop

De partijen die onderdeel uitmaken van de STORL, waaronder LTO en de bestrijdingsmiddelenfabrikanten, erkennen dat de STORL-regeling niet meer op alle punten voldoet. LTO zegt in toenemende mate klachten te krijgen van telers die in de problemen komen bij het aanbieden van afval. De landbouworganisatie probeert telers te helpen door bijvoorbeeld regionale inzamelingsacties op touw te zetten, waarbij het bedrijfs-KCA wordt opgehaald. Soms gaan de klachten over het moeten betalen voor het aanbieden van bedrijfsafval. Dat is echter normaal in een tijd waarin boerenbedrijven steeds groter worden en particuliere bedrijven de dienst uitmaken in de afvalbranche. Afval kost geld. De partijen in de STORL zeggen te zoeken naar een manier om het aanbieden van KCA te vergemakkelijken. Mogelijk worden er nieuwe afspraken gemaakt waarbij ook de particuliere bedrijven zijn betrokken. Daarnaast proberen fabrikanten het probleem bij de bron aan te pakken, bijvoorbeeld door de risicovolle middelen in retourcontainers te leveren. Een statiegeldregeling voor alle verpakkingen zien de handel en fabrikanten niet zitten, omdat dit logistiek te lastig is.

Om tafel

Voorlopig zit er voor de familie Barendregt niet veel anders op dan zoveel mogelijk te voorkomen dat ze met restanten blijven zitten. Marjan Barendregt schuift als regionaal LTO-bestuurder binnenkort weer aan tafel bij de gemeente Schermer, waar zij het punt weer aan de orde zal stellen. Wethouder Jac Stroomer denkt graag met haar mee. „Het is geen onwil. Maar het is niet onze taak om dit afvalprobleem op te lossen. Bovendien zijn wij maar een kleine gemeente. Ik denk dat landbouworganisaties vooral bij hun middenleveranciers moeten zijn. Hun verantwoordelijkheid houdt niet op bij het neerzetten van de volle bussen.“ ■

Gespoelde fust is bedrijfsafval

Lege fust, dat netjes is gereinigd, is bedrijfsafval. Dat betekent dat het niet in de zwarte klikbak voor het huisvuil mag, maar dat het apart moet worden aangeboden. Toch knippen gemeenten bij kleine hoeveelheden vaak een oogje dicht, zolang het in de kliko past. Grotere bedrijven zijn al gauw aangewezen op een rolcontainer, als zij willen dat hun afval wordt opgehaald. Omdat daar een prijskaartje aan hangt, kiezen veel telers er voor om het afval op te sparen en het zelf weg te brengen.

Klein gevaarlijk afval naar KCA

Aangeboden verpakkingen en lege fust die niet bij het bedrijfsafval mogen, moeten worden aangeboden bij het KCA-depot (Klein Chemisch Afval). Gemeenten kunnen hiervoor een vergoeding declareren bij de STORL, waardoor telers het afval kosteloos kunnen aanbieden. Het benodigde formulier hiervoor is te downloaden op de website www.storl.nl. De regeling is vrijwillig; gemeenten zijn niet verplicht om het afval in te nemen. Soms is het zelfs zo dat de gemeente geen bedrijfs-KCA mag innemen omdat zij niet over de juiste vergunningen beschikt. Particuliere bedrijven die KCA innemen, brengen hiervoor geld in rekening, omdat zij geen aanspraak kunnen maken op een vergoeding vanuit de STORL.